

Det Anarkistiska Biblioteket

Tyskland, den monarkiska principens skyddsvakt

Peter Kropotkin

Peter Kropotkin
Tyskland, den monarkiska principens skyddsvakt
1916

Tidningen Brand #44 1916

www.anarkistiskabiblioteket.se

1916

Ju mera man studerar det nuvarande krigets uppkomst desto mera förstår man hur oriktigt det är, att söka förklaringen till det i uteslutande ekonomiska orsaker.

Det är uppenbart, att den tyska bourgeoisien, när den såg Tyskland inträda i en snabb storindustriell utvecklingsfas - en fas som England genomgått efter 1830-talet - ville efterapa England för att på samma sätt göra sig rik i en hast. D. v. s. producera icke blott för det tyska folket, som förblivit allt för fattigt under en junkerfeodalistisk regim, men för export i stor stil. Detta fordrade en stor handelsflotta; en mäktig krigsflotta till dess försvar; en företagsam befolkning duglig till att kolonisera obruten mark, såsom engelsmännen gjort; kolonier i alla delar av världen och lydkriken lika så rika och tätbefolkade som Indien och Egyptien för att där kunna avsätta varor, dåliga eller goda.

Och eftersom Tyskland kom för sent, först då de bästa områdena i Afrika och Asien redan voro beslaglagda, så blir det genom *erövring* det beslutar att skapa sig ett kolonivälde. Vad skulle det tjäna till att pålägga sig alla utgifter och mödor som följde med kolonisering? - »Frankrikes kolonier erhållas i Paris», hade Bismarck sagt. Paris låg i själva verket endast två till tre dagsresor från Metz och man beräknade att sätta sig i besittning av det genom överrumpning. Och vad det gällde de engelska kolonierna, sade Tirpitz anhängare, skall man få dem genom att skapa en flotta, som är stark nog att mäta sig med Englands. Kol och järngruvor som man behöver för att gjuta kanoner och bygga krigsfartyg skall man finna i norra Frankrike och i de polska provinserna Kiełce (de tyska arméerna tillägnade sig i själva verket dessa områden redan vid krigets början.) Det tyska kejsarrikets hamnar skulle bli Triest och kanhända Venedig i Adriatiska havet, Odessa i Svarta havet, och över Bagdad skulle man nå fram ända till persiska viken, efter vilket erövringen av Mindre Asiens fruktbara dalar skulle tillåta en avstjälpning av det tyska befolkningsöverskottet.

Det är i dessa idéer man uppfostrat en hel generation i Tyskland, ända sedan erövringen av Schleswig-Holstein 1864, krossandet av Österrike 1866 och Frankrike 1871. Och det är dessa idéer som den tyska regeringen slutligen beslöt sig för att realisera, så snart det i 1914 hunnit dra fördel av sin krigsberedskap framför sina grannar.

Om man vill benämna den militära plundringen, som existerat i alla tider, och »koloniseringen» genom erövring för en »den kapitalistiska utvecklingens ekonomiska lag», så kan man utan tvivel säga, att de »ekonomiska lagarna» framtvingade detta krig. Ni säger, att detta skulle vara en krystad förklaring. Betyder föga! - »Låt oss segra» sa en tysk general i Belgien, »och man skall snart ha glömt resten!»

Men om den tyska bourgeoisien och en god del av arbetarna, omvända till det man kallar »marxism», delar denna uppfattning, så har en annan del av den tyska bourgeoisien en annan uppfattning, sammanfallande med deras som styra Tyskland. - »*Frankrike med sina revolutioner och sin republik utgör ett farligt jäsningsmedel i Europa*», sade Bismarck. Det finns beundrare av Tyskland som synes okunniga om detta, men de som ha följt den europeiska politiken känner mycket väl Bismarcks och hans efterföljares ansträngningar att krossa »*denna revolutionära hård*», Frankrike, innan andra nationer följde dess exempel.

Nyligen påträffade man i Crispotto Crispolti och Guido Aureli verk: *La politica di Leone XIII, da Luigi Galimberti a Mariano Rampula, on documenti inediti*, Roma (Bontempeli e Invernizzi), intressanta detaljer om dessa stämplingar. Galimberti hade av påven blivit skickad till Berlin 1877 för att assitera vid Wilhelm I jubileum, och han berättar följande (jag citerar efter den utmärkta ryska historiska revyen, La Voix du passé): »Under loppet av ett samtal om trippelliansen sade Bismarck mig, att om Italien gav Rom till påven, skulle han, Bismarck, vara mycket glad, ty detta skulle göra Italien mycket starkare, därför att det skulle göra slut på tvedräkten. *Men om han såg att Italien lutade mot den republikanska regimen, och följaktligen mot Frankrike, så skulle han medverka till återupprättandet av kungadömet Neapel*» »Utan att besitta ett territorium, kan det inte finnas någon verklig oavhängighet för honom (påven)», sade Bismarck, »men var dag har sin omsorg».

Följande år blev samme Galimberti skickad som sändebud till Berlin och påven gav honom instruktioner för fortsättandet av underhandlingarna om återupprättandet av hans timliga välde över Rom. - »Ja, svarade mig Bismarck» skriver Galimberti, »ni har rätt, men man måste förstå att vänta. *Återlämnandet av Rom till den heliga stolen i detta ögonblick, skulle framkalla en revolution i Italien, och revolutionen skulle medföra dynastiens fall och en allians mellan den italienska och den franska republiken. Denna allians skulle icke gagna någon, varken den heliga stolen eller upprätthållandet av ordningen och freden i Europa...*» Bismarck upprepade då nästan ordagrant sin försäkran från det föregående året, d. v. s. att om *Italien blev republik skulle han vara den förste till att försvara återupprättandet av den heliga stolens världsliga herradöme och kanhända också av kungadömet Neapel.*»

Beträffande Tysklands (och Österrikes) intriger för återupprättandet av påvens världsliga makt och befästandet av den monarkiska principen i Europa, så bestyrker Crispoltis och d'Aurelius berättelser blott vad man redan hade sig

bekant från andra källor. De följande underrättelserna tillägger en intressant detalj.

Två år senare, 1890, sammanträffade Wilhelm II med tsar Nicolai II i Narva, och, som baron N. A. Rosenbach berättar i en historisk revy som utkommer i Petrograd, L'Antiquite russe, så var mötets uppgift att *»stadfästa den monarkiska principen i Europa»*.

»Faran för Europa» sade mig kejsaren (Wilhelm II) *»kommer från anarkisterna och socialisterna, som arbeta utan avbrott och som ha sin främsta härd i Frankrike»*. Hans ständiga resor i Europa, sade han, hade till mål, att *upprätta intimare band mellan suveränerna och övertyga dem om nödvändigheten av att förena sig för att bekämpa den gemensamma fienden.»* »Det tyska folket fortsatte han, älskar icke fransmännen, och i det avseendet är kejsaren solidarisk med folket... Enligt hans mening är Frankrike orsaken till det oroliga tillståndet i Europa och det *kommer icke att upphöra så länge Frankrike existerar. Han hoppas att den dagen kommer, då de ryska och tyska arméerna sammanträffa i Paris för att göra slut på den nuvarande ställningen som blivit ohållbar.»* - »Allt detta», slutar Rosenbach *»förklarade kejsaren med en utomordentlig livlighet»*.

Man skulle kunna erinra om en hel del andra händelser, exempelvis den tyske kejsarens hållning gent emot Ryssland 1905-06, men det anföras här redan tillräckligt för att demonstrera hur sant det är, att det tyska kejsardömet sedan 1871 är reaktionens främsta och mäktigaste stöd i Europa. Den reaktion, som började efter nederlaget av 1848 års rörelser skall komma att räcka så länge som det i Europa finns denna hotelse från ett mäktigt militärt kejsarvälde, färdigt att krossa den nation, som vågade upptaga traditionerna från 1793, 1830 och 1848.